

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
W POWIECIE LĘBORSKIM
stan na 30.09.2016 roku

W powiecie lęborskim obowiązuje Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2012 – 2020 została. Dokument został przyjęty uchwałą Rady Powiatu Lęborskiego Nr XXV/192/2012 z dnia 18 grudnia 2012 roku.

Podstawą prawną wdrażania i realizacji Strategii jest art. 19 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. z 2009 roku, Dz. U. Nr 175 poz. 1362, z późn. zm.), zgodnie z którym do zadań z zakresu pomocy społecznej realizowanych przez powiat należy m.in. opracowanie tego dokumentu. Zakres Strategii, na podstawie art. 16b ustawy, obejmuje:

- diagnozę sytuacji społecznej;
- prognozę zmian w zakresie objętym strategią;
- określenie:
 - celów strategicznych projektowanych zmian,
 - kierunków niezbędnych działań,
 - sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych,
 - wskaźników realizacji działań.

Celem Strategii jest podejmowanie rozwiązań w zakresie problemów społecznych w powiecie lęborskim oraz planowanie i realizacja wyznaczonych zadań w zakresie polityki społecznej. Realizacja zadań postawionych przed pomocą społeczną na poziomie społeczności lokalnej, rodziny jak i jednostki. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku, realizując zadania w zakresie pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, rehabilitacji osób niepełnosprawnych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, monitoruje podejmowane na bieżąco działania i dostosowuje, w miarę możliwości, do zmieniającej się sytuacji, udzielane wsparcie mieszkańcom powiatu lęborskiego.

Powiatowa Strategia, w określonych celach strategicznych polityki społecznej, opiera się na istniejącym lokalnym systemie pomocy społecznej. Zakłada rozwój pomocy społecznej i wskazuje na konieczność budowania zintegrowanego systemu wsparcia dla grup szczególnie zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym. Przedstawione kierunki działań wpisują się w sformułowaną w Strategii misję i wizję. Misją Strategii jest podejmowanie działań zmierzających do poprawy życia mieszkańców powiatu lęborskiego, określoną wizją

natomiast: polityka społeczna w powiecie lęborskim jako systemowo realizowany model wsparcia rodzin, pieczy zastępczej, osób starszych i niepełnosprawnych, oparty na aktywności społeczności lokalnej i współpracy struktur samorządowych z organizacjami pozarządowymi.

Cele projektowanych zmian strategicznych pogrupowano w czterech priorytetach:

Priorytet I - RODZINA W ŚRODOWISKU LOKALNYM - SPOŁECZNOŚĆ:

Aktywność członków rodzin w prawidłowym wypełnianiu ról społecznych

Priorytet II – PIECZA ZASTĘPCZA:

Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców

Priorytet III – NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ:

Dążenie do samodzielnego i aktywnego życia osób niepełnosprawnych

Priorytet IV – SENIORZY:

Wsparcie osób starszych w ich środowisku zamieszkania, aktywizacja społeczna seniorów

Realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Lęborskim przebiega zgodnie ze wskazanymi kierunkami. Stan realizowanych tu działań na 30.09.2016 roku charakteryzuje się w niniejszym sprawozdaniu.

Realizacja Strategii w ramach Priorytetu I

- RODZINA W ŚRODOWISKU LOKALNYM - SPOŁECZNOŚĆ

Priorytet I Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Lęborskim to *Rodzina w środowisku lokalnym – społeczność*. Koncentrowano się tu na pięciu celach operacyjnych, w których wskazano kilka kierunków działań. W okresie sprawozdawczym, zarówno PCPR jak też współrealizatorzy – partnerzy wdrażania Strategii podejmowali działania w zakresie dążenia do wyznaczonych najważniejszych celów z punktu widzenia pomocy społecznej.

Cele operacyjny I.1. - Społeczność - współpraca społeczności lokalnej, w poczuciu odpowiedzialności i sprawczości, wszystkich pokoleń, instytucji i organizacji

1. Promocja i wspieranie aktywności i współpracy środowisk lokalnych, gospodarczych, pozarządowych i samorządowych na rzecz rozwoju społecznego;
2. Projektowanie i wdrażanie nowych rozwiązań organizacyjnych oraz instrumentów i programów służących podniesieniu jakości świadczonych usług przez instytucje

pomocy społecznej, w tym sprzyjanie tworzeniu KIS/CIS czy podmiotów ekonomii społecznej np. spółdzielni socjalnych;

3. Wspieranie działań na rzecz tworzenia aktywnych środowisk lokalnych;
4. Rozwój wolontariatu.

Partnerami wdrażania Strategii są ośrodki pomocy społecznej gmin z terenu powiatu lęborskiego. Ich przedstawiciele, a w szczególności podległe jednostki, działające w obszarach pomocy społecznej, brali czynny udział w tworzeniu Strategii, a obecnie podejmują działania celem realizacji przyjętych w niej założeń. Priorytet pn. *Rodzina w środowisku lokalnym – Społeczność* jest jednym z tych, na które w największym stopniu oddziałują zadania podejmowane przez gminy. Są to działania profilaktyczne wspierania rodzin, integracja środowiska oraz programy i projekty aktywizujące społecznie i zawodowo, wdrażane w gminach.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku, we współpracy z ośrodkami pomocy społecznej, kuratorską służbą sądową i policją, od 2014 roku, także w okresie sprawozdawczym, realizowało Powiatowy Program Korekcyjno – Edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Są to działania w ramach zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Obecnie trwa kwalifikacja uczestników Programu. Odbyły się pierwsze sesje indywidualne z pięcioma panami, a kolejne zajęcia zaplanowano na 19 listopada br. Program obejmuje: zajęcia indywidualne (diagnostyczne) i 60 godzin zajęć sesji grupowych, a także spotkanie informacyjno – edukacyjne dla przedstawicieli instytucji kierujących osoby stosujące przemoc w rodzinie do uczestnictwa w zajęciach. Zgłoszeń dokonują:

- Miejskie Ośrodki Pomocy Społecznej w Lęborku i Lebie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Wsi Lęborskiej, Ośrodki Pomocy Społecznej w Cewicach i Wicku;
- Zespół Kuratorski Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowy w Lęborku;
- Zespoły Interdyscyplinarne działające w poszczególnych gminach;
- Komenda Powiatowa Policji w Lęborku, Komisariaty i Posterunki Policji w poszczególnych gminach;
- Miejskie i Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Lęborku - Hostel dla Kobiet w ciąży i matek z dziećmi;
- Stowarzyszenie „Szansa” w Lęborku;
- Klub Abstynenta „Odnowa” w Lęborku.

W 2016 roku podjęto współdziałania na rzecz osób usamodzielnianych opuszczających pieczę zastępczą z Regionalnym Centrum Młodzieży w Łęborku, które wdraża działania projektowe we współpracy z firmą Farm Frites Poland i Fundacją Robinson Crusoe w Warszawie. Beneficjentami projektu jest młodzież w wieku od 16 do 24 lat z różnych form pieczy zastępczej oraz młodzież z trudniejszymi szansami. Program Wehikuł Usamodzielnienia jest realizowany od października 2016 do czerwca 2017 roku.

W 2016 roku na rzecz rozwoju społecznego i aktywizacji środowisk lokalnych powiatu łębskiego, realizowane były w zakresie zadań pomocy społecznej m.in. granty powiatowe skierowane do organizacji pozarządowych w następujących zadaniach. Łącznie na ten cel przeznaczono kwotę 23.000,00 zł. W br. cztery organizacje pozarządowe zrealizowały powierzone im zadania, w tym na:

- Wypoczynek dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych, w tym niepełnosprawnych - Polskie Stowarzyszenie Diabetyków w Łęborku – 6.000,00 zł oraz Stowarzyszenie Osób ze Spektrum Autyzmu „Niebieski Skarb” – 1.000,00 zł;
- Integracja, warsztaty szkoleniowe, rehabilitacja, terapia i socjoterapia osób niepełnosprawnych - Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Promyk” w Cewicach – 1.000,00 zł oraz Stowarzyszenie Kobiet po Mastektomii „Amazonka” – 5.000,00 zł.

Cele operacyjny I.2. - Wsparcie rodzin w realizacji funkcji opiekuńczo – wychowawczych wobec jej członków

1. Współpraca z asystentami rodziny z ramienia gminy,
2. Edukacja dostosowana do potrzeb i możliwości, w tym podnoszenie kwalifikacji zawodowych kadr pomocy społecznej,
3. Zapewnienie nieodpłatnej pomocy psychologicznej, pedagogicznej i prawnej, np. szkolenia, spotkania edukacyjno – informacyjne dla rodziców,
4. Promowanie sportu jako alternatywy spędzania wolnego czasu.

Podmioty funkcjonujące na terenie powiatu łębskiego, realizujące zadania na rzecz rodzin, szczególnie przeżywających trudności, podejmują stałą, cykliczną współpracę. W obszarach pieczy zastępczej, jako zakresu odpowiedzialności powiatu, wypracowano system comiesięcznych zebrań poświęconych ocenie sytuacji dzieci, które przebywają w rodzinnej pieczy zastępczej (tylko we wrześniu br., ze względu na dużą ilość ocen, przeprowadzono dwa spotkania). Uczestniczą w nich koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, asystenci rodzin lub pracownicy socjalni z ośrodków, rodzice naturalni tych dzieci, opiekunowie zastępczy

i ramienia PCPR psycholog oraz pedagog. W zależności od potrzeb zapraszani są także przedstawiciele szkół i przedszkoli, do których uczęszczają dzieci oraz przedstawiciele ośrodków pomocy społecznej z terenu zamieszkania rodziców naturalnych, a także z ośrodka adopcyjnego. Przedstawiciele PCPR uczestniczą też w spotkaniach zespołów interdyscyplinarnych funkcjonujących w gminach.

Wsparcie realizacji funkcji opiekuńczo – wychowawczych w powiecie łębskim to także zapewnienie rodzinom nieodpłatnych porad psychologicznych, pedagogicznych i prawnych. W 2016 roku specjalistyczne poradnictwo świadczone było przy PCPR przez dwóch psychologów, jednego pedagoga i prawnika. Bezpłatne poradnictwo psychologiczne, skierowane do mieszkańców powiatu łębskiego odbywało się w indywidualnie umówionych z klientami terminach. Z poradnictwa psychologicznego w punkcie wsparcia psychologicznego (w tym dla osób uzależnionych, dorosłych członków rodzin alkoholowych, rodzin mających problemy wychowawcze z dziećmi oraz dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych) skorzystały 32 osoby. Natomiast z konsultacji i poradnictwa psychologicznego (zarówno jednorazowych spotkań jak i stałej cyklicznej pomocy) dla opiekunów zastępczych, dzieci przebywających w ich rodzinach, korzystają według indywidualnych potrzeb. Łącznie z takiego wsparcia w 2016 roku skorzystało 46 osób. Na rzecz rodzinnej pieczy zastępczej – dzieci i młodzieży przebywających w rodzinach zastępczych i rodzinnym domu dziecka oraz dla ich rodziców zastępczych i naturalnych, świadczone jest także poradnictwo pedagogiczne. 52 osoby były umawiane na konsultacje oraz na terapie pedagogiczne. W okresie sprawozdawczym, w środy od godziny 11.00 do 13.00 w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborku zapewniono możliwość skorzystania z poradnictwa prawnego dla osób i rodzin, korzystających z systemu pomocy społecznej, w tym dla ofiar przemocy w rodzinie, osób niepełnosprawnych. W okresie od stycznia do września 2016 roku udzielono 83 porady prawne. Poradnictwo prawne bezpłatne od początku 2016 roku funkcjonuje na terenie całej Polski. W powiecie łębskim jest punkt pomocy prawnej, umiejscowiony w Łebie (ul. Kościuszki 90) oraz Łęborku (ul. Bolesława Krzywoustego 1). Ponadto w 2016 roku PCPR podjął współpracę w zakresie informowania osób niepełnosprawnych, ich opiekunów i pracodawców, o możliwościach uzyskania szerokorozumianego wsparcia, ulg i uprawnień z tytułu niepełnosprawności. Mobilny Punkt Informacyjny, z fundacji PROGRESJA, przyjmuje zainteresowanych mieszkańców raz w miesiącu, w siedzibie jednostki i udziela porad, a także pomaga w wypełnianiu wymaganych druków i skompletowaniu dokumentów, w szczególności dotyczących refundacji ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób

Niepełnosprawnych. Specjaliści z tej organizacji dotąd, od września br. pełnili swój dyżur trzykrotnie, kolejne przyjęcia zaplanowano na 24 listopada br.

Ważnym elementem wsparcia rodzin w pełnieniu przez nie funkcji opiekuńczo – wychowawczej są także działające grupy wsparcia. W powiecie łębskim w 2016 roku funkcjonowała Grupa Wsparcia Pieczy Zastępczej, która odbywała spotkania rodzin zastępczych i rodzinnego domu dziecka (opiekunów). W bieżącym roku sprawozdawczym, w ramach jej organizacji odbywały się zajęcia edukacyjno – informacyjne w zakresie procesu usamodzielniania wychowanków pieczy zastępczej, warsztaty opiekuńczo – wychowawcze, prelekcja dietetyka oraz sesja coachingowa.

Młodzież z powiatu łębskiego, przebywająca i opuszczająca pieczę zastępczą od bieżącego roku, może skorzystać z formy wsparcia organizowanej przez Regionalne Centrum Młodzieży w Łęborku w ramach projektu Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich pn. Wehikuł Usamodzielnienia. Jego celem jest pomoc młodzieży w usamodzielnieniu poprzez zdobywanie praktycznej wiedzy i umiejętności oraz kształtowanie postaw niezbędnych w codziennym życiu. Program zapewnia naukę i wsparcie emocjonalne. Zajęcia odbywać się będą 2 razy w miesiącu. W łębskim programie Wehikuł Usamodzielnienia znajdują się takie zajęcia, jak: trening umiejętności społecznych, praktyczna nauka ekonomii, aktywizacja zawodowa, przedsiębiorczość, zdrowie i zdrowy styl życia, przepisy dotyczące usamodzielnienia, wyjazdowe formy warsztatowe, zajęcia sportowe i rekreacyjno.

Jednostki organizacyjne pomocy społecznej, w tym PCPR i OPS, celem podniesienia kompetencji i jakości wspierania rodzin, a także realizacji zadań w zakresie zapewnienia opieki i wychowania dzieciom, podlegają szkoleniom i doradztwu organizowanym przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej przy Urzędzie Marszałkowskim w Gdańsku oraz działaniom monitorującym i kontroli sprawowanej przez Wydział Polityki Społecznej w Pomorskim Urzędzie Wojewódzkim. W 2016 roku koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej – 4 os., objęci byli superwizją, skierowaną tylko do osób wykonujących zadania na tym stanowisku pracy. Dla przedstawicieli ośrodków pomocy społecznej oraz instytucji wykonujących zadania w obszarach pomocy społecznej, z terenu powiatu, zorganizowano w 2016 roku dwukrotnie zajęcia w PCPR. Tematyka spotkań dotyczyła przede wszystkim realizacji zadań w zakresie pieczy zastępczej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz wsparcia osób z niepełnosprawnością. Odbyły się one w dniach 17.02.2016 roku oraz 14.10.2016 roku.

Cele operacyjny I.3. - Integracja działań instytucji na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

1. Praca nad zmianą mentalności społeczności lokalnej w podejściu do interwencji sąsiedzkiej w przypadkach przemocy w rodzinie - zmiana stereotypu problemu zamkniętego w „czterech ścianach”,
2. Podejmowanie działań edukacyjno – korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc,
3. Zapewnienie funkcjonowania hostelu – miejsca dla matek z dziećmi lub w ciąży,
4. Zapewnienie nieodpłatnej pomocy psychologicznej i prawnej,
5. Podejmowanie działań profilaktycznych wśród młodzieży w placówkach oświatowych nt. przeciwdziałania przemocy,
6. Szkolenie kadry jednostek pomocy społecznej w zakresie udzielania wsparcia rodzinom dotkniętym kryzysem,
7. Opracowanie Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i jego realizacja.

Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie reguluje ustawa, na podstawie której opracowano w powiecie łębarskim wymagane dokumenty strategiczne. W 2016 roku obowiązywał Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy, przyjęty uchwałą Rady Powiatu Łębarskiego nr XIII/90/2011 z dnia 21 grudnia 2011 roku oraz od 6 października 2016 roku przyjęto w/w Program na podstawie uchwały nr XXVII/160/2016. Na terenie powiatu łębarskiego realizowany jest także Powiatowy program oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie (uchwała nr XXXIX/325/2014 z dnia 18.06.2014 roku Rady Powiatu Łębarskiego).

W ramach działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowano następujące zadania:

- udzielanie poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego i prawnego, z którego mogły korzystać osoby uwięzione w przemoc domową, doznające przemocy oraz stosujące przemoc w rodzinie,
- rozpowszechnienie informatora o instytucjach udzielających pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie i ich sprawców;
- współpraca z ośrodkami pomocy społecznej, w szczególności udział pracowników PCPR w pracach zespołu interdyscyplinarnego w MOPS Łębork,

- zapewnienie osobom doznającym przemocy rodzinie, schronienia w hostelu, który prosperuje przy DPS Nr 2 w Lęborku – w 2016 roku korzystały z niego 2 matki z 3 dzieci,
- wdrożenie realizacji programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Od sierpnia br. prowadzono nabór i kwalifikację osób do udziału w programie. Uczestnicy byli najczęściej kierowani do programu przez ośrodki pomocy społecznej lub kuratorów sądowych. Obecnie od 14 października br. organizowane są sesje grupowe, które potrwać do lutego 2017 roku.
- podnoszenie kwalifikacji pracowników PCPR w zakresie udzielania wsparcia osobom doznającym przemocy w rodzinie, poprzez m.in. udział w spotkaniach, szkoleniach, konferencjach

Cele operacyjny I.4. - Przeciwdziałanie bezrobociu - inicjowanie działań na rzecz zaspokojenia podstawowych potrzeb rodzin, pobudzanie aktywności zawodowej rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej

1. Wsparcie osób bezrobotnych i poszukujących pracy, w szczególności w zmianie kwalifikacji i kształceniu poprzez zapewnienie dostępu do odpowiednich informacji, zastosowanie instrumentów rynku pracy, włączanie sektora pozarządowego,
2. Opracowanie i wdrażanie programów i działań aktywizujących,
3. Przeciwdziałanie i eliminowanie negatywnych skutków psychospołecznych bezrobocia,
4. Wdrażanie różnych form aktywizacji zawodowej i społecznej osób bezrobotnych,
5. Zapewnienie bezpłatnej pomocy prawnej dla osób bezrobotnych,
6. Wspieranie idei samozatrudnienia i małej przedsiębiorczości oraz różnych form ekonomii społecznej.

Bezrobocia i aktywizacja zawodowa mieszkańców powiatu lęborskiego, z perspektywy niniejszej Strategii, ma determinujący wpływ na aspekt społeczny tj. pełnienie przez osoby i rodziny swoich funkcji. Jednostki organizacyjne działające w obszarze pomocy społecznej wykonują zadania, także w zakresie aktywizacji zawodowej mieszkańców. Są to głównie zadania wpierające, motywujące i interwencji kryzysowej, które w sposób pośredni wpływają na poprawę aktywności zawodowej. W 2016 roku powiat lęborski i z jego ramienia: Starostwo Powiatowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku oraz Powiatowe Centrum Edukacyjne, w partnerstwie ze wszystkimi gminami, reprezentującymi je: Ośrodek Pomocy w Cewicach, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lęborku, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lebie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Wsi Lęborskiej, Ośrodek

Pomocy Społecznej w Wicku oraz Warsztaty Terapii Zajęciowej Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Jesteśmy Razem”, rozpoczęły realizację projektu aktywizacji społeczno – zawodowej mieszkańców powiatu łębskiego. W ramach tej inicjatywy planuje się w okresie 01.04.2016-30.10.2018 aktywizację 152 osób. Uczestnicy będą objęci usługami aktywnej integracji o charakterze społecznym, edukacyjnym i zawodowym.

Ponadto w zakresie rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych w 2016 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborku w zakresie przeciwdziałania bezrobociu osób niepełnosprawnych prowadziło następujące działania:

- refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej - do dnia 30.09.2016 roku zawarto 2 umowy na utworzenie 2 nowych stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych na kwotę 70.000,00 zł. Osoby niepełnosprawne zatrudnione na nowo utworzonych stanowiskach pracy będą miały zatrudnienie w okresie minimum 36 miesięcy;
- środki na podjęcie działalności gospodarczej dla osób niepełnosprawnych, bezrobotnych lub poszukujących pracy - w 2016 roku – zabezpieczono na ten cel 25.000,00 zł. W ramach realizacji tego zadania osoby są zobowiązane do prowadzenia swojej działalności gospodarczej przez okres co najmniej 24 miesięcy;
- finansowanie wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy – staże dla osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łęborku jako osoby poszukujące pracy. W 2016 roku 2 osobom udzielono wsparcia na łączną kwotę 9.950,00 zł.

Realizacja Strategii w ramach Priorytetu II

– PIECZA ZASTĘPCZA

Cele operacyjny II.1. - Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej

1. Promowanie rodzinnych form pieczy zastępczej,
2. Zwiększenie liczby funkcjonujących zawodowych rodzin zastępczych, w tym o funkcji pogotowia rodzinnego i rodzinnych domów dziecka,
3. Integracja środowiska rodzin zastępczych, w tym promowanie idei powstania grup wsparcia czy stowarzyszenia rodzin zastępczych,
4. System kwalifikacji, szkolenia podnoszenia kwalifikacji rodzin zastępczych,
5. Zapewnienie wdrażania okresowych 3-letnich programów rozwoju pieczy zastępczej,
6. Zapewnienie warunków sprawowania pieczy zastępczej,
7. Realizacja zadań i finansowanie pieczy zastępczej.

Zadania oraz kierunki działań z zakresu pieczy zastępczej w powiecie łębarskim określa, uchwała Rada Powiatu Łębarskiego w sprawie przyjęcia Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Łębarskim na lata 2016 – 2018 (nr XXVII/159/2016), opracowana na podstawie art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborgu w 2016 roku realizowało zadania w zakresie pieczy zastępczej, w szczególności:

- zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej,
- prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodzinnej pieczy zastępczej oraz kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia tych funkcji wraz z wydawaniem zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinie o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji i motywacji do sprawowania pieczy zastępczej – kwalifikacją objęto w 2016 roku 8 osób,
- organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka - zorganizowano i przeprowadzono szkolenia kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, w którym uczestniczyło łącznie w 2016 roku - 11 osób/rodzin, w tym 3 osoby do pełnienia funkcji zawodowej rodziny zastępczej o charakterze pogotowia,
- zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia – funkcjonują na terenie powiatu łębarskiego dwie grupy wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej: grupa wsparcia dla rodziców zastępczych oraz grupa wsparcia dla młodzieży przebywającej i opuszczającej pieczę zastępczą (obecnie w ramach projektu Regionalnego Centrum Młodzieży w Łęborgu). Spotkania w/w grup odbywają się cyklicznie, odpowiednio jeden i dwa razy miesiącu. Ponadto, funkcjonuje, utworzone przez opiekunów zastępczych Stowarzyszenie Rodzin Zastępczych i Adopcyjnych „Nasze Dzieci”, które organizuje co miesięczne spotkania.
- współpraca ze środowiskiem lokalnym, ośrodkami pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi,
- prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej – przy PCPR, rodzinom zastępczym bezpłatnej pomocy psychologicznej, pedagogicznej w formie indywidualnego poradnictwa – w 2016 roku udzielało go dwóch psychologów i jeden pedagog,

- zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego – w 2016 roku bezpłatne poradnictwo prawne przy PCPR udzielane było przez dyżurującego prawnika;
- zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego – czterokrotnie zorganizowano zajęcia dla opiekunów zastępczych oraz ich podopiecznych w zakresie wzmocniania kompetencji opiekuńczo – wychowawczych, dietetyki,
- zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających,
- udzielanie pomocy rodzinom zastępczym w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej – głównie przez zatrudnianych czterech koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej,
- przygotowanie, we współpracy z asystentem rodziny i odpowiednio rodziną zastępczą, planów pomocy dzieciom – dla 120 dzieci,
- pomoc rodzinom zastępczym w nawiązaniu wzajemnego kontaktu – zorganizowano spotkanie integracyjne dla dzieci i opiekunów zastępczych z okazji dnia rodzicielstwa zastępczego w dniu 18 czerwca 2016 roku,
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej – posiedzenia zespołów odbywają się raz w miesiącu (tylko we wrześniu br., ze względu na większą ilość spraw zorganizowano dwa spotkania),
- prowadzenie ocen rodzin zastępczych,
- zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej,
- udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej,
- przygotowanie i prowadzenie finansowania:
 - a) świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, na jego terenie lub na terenie innego powiatu – dla 81 rodzin zastępczych, 120 dzieci, w tym 87 do 18 roku życia,
 - b) pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym m.in. rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka,

- c) szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- przygotowanie decyzji administracyjnych dla rodzin zastępczych i określanie wysokości świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci, świadczeń wychowawczych lub kosztów utrzymania i wynagradzania za usługę opiekuńczo-wychowawczą,
 - prowadzenie spraw dotyczących opłat rodziców i osób dysponujących dochodem dziecka za pobyt dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej, w tym przygotowanie decyzji administracyjnych,
 - sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywaniem ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,
 - realizacja zadań zgodnie z wymogami systemu informatycznego POMOST,
 - realizacja zadań wynikających z rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej – PCPR uczestniczy w 2016 roku w konkursie ofert Ministerstwa Pracy i Polityki Socjalnej pn. *Koordinator rodzinnej pieczy zastępczej*. Zadanie to polega na refundacji części kosztów zatrudniania koordinatorów rodzinnej pieczy zastępczej – objęło łącznie 4 osoby. Łączna wartość dotacji na ten cel wynosi 46.176,00 zł,
 - ponadto Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku prowadziło promocję rodzicielstwa zastępczego. Bieżące artykuły widnieją na stronach internetowych www.pcprleborg.pl oraz przedstawiciele naszej jednostki brali udział w spotkaniach z rodzicami w szkołach, przedstawiając problematykę pieczy zastępczej,
 - celem integracji rodzin zastępczych naszego powiatu oraz wzmocnienia tego środowiska zorganizowano także dla wszystkich rodzin zastępczych piknik, który odbył się 18.06.2016 roku oraz warsztaty szkoleniowe podnoszące kompetencje opiekuńczo – wychowawcze np. Akademia aktywnego rodzica dla rodzin zastępczych i ich wychowanków. Ponadto w bieżącym 2016 roku planuje się jeszcze w grudniu organizację integracyjnego wyjazdu dzieci na plac zabaw i świątecznego spotkania rodzinnej pieczy zastępczej.

Stan rodzicielstwa zastępczego w powiecie łębskim w ostatnich latach przedstawia tabela dotycząca ilości dzieci w rodzinach zastępczych i rodzin zastępczych w latach 2006 – 2016:

**IŁOŚĆ RODZIN ZASTĘPCZYCH I DZIECI W NICH UMIESZCZONYCH
W POWIECIE ŁĘBSKIM W LATACH 2006 - 2016**

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016*
Ilość rodzin zastępczych wg stanu na 31 grudnia danego roku	101	103	101	89	96	96	97	97	93	80	81
Ilość rodzin zastępczych w roku	122	116	119	110	105	105	106	114	107	94	-
Ilość dzieci w rodzinach zastępczych wg stanu na 31 grudnia danego roku	125	141	143	132	142	126	134	140	140	117	120
Ilość dzieci w rodzinach zastępczych w danym roku	166	162	167	158	152	155	163	177	167	138	-

*stan na 30.06.2016

Cele operacyjny II.2. - Sprawnie funkcjonująca instytucjonalna piecza zastępcza

1. Utrzymanie funkcjonowania instytucjonalnej pieczy zastępczej na poziomie zaspokajającym potrzeby umieszczania dzieci z terenu powiatu łębskiego,
2. Standaryzacja placówek opiekuńczo – wychowawczych,
3. Funkcjonowanie na terenie powiatu placówek wsparcia dziennego.

Zadania z zakresu działania całodobowych placówek opiekuńczo – wychowawczych od 2012 roku określone są w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w zakresie pieczy instytucjonalnej w 2016 roku realizowało poniższe zadania:

- kierowanie dzieci, za które powiat jest zobowiązany do ponoszenia wydatków na opiekę i wychowanie, do placówek opiekuńczo – wychowawczych prowadzonych przez powiat łębski, a także występowanie z wnioskami do innych powiatów o umieszczenie dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie innych powiatów,

- zawieranie porozumień w sprawie zapewnienia opieki i wychowania dzieciom z terenu powiatu łębskiego w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie innego powiatu oraz dzieciom z terenu innych powiatów w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie powiatu łębskiego, a także ponoszenia wydatków z tym związanych; realizacji tych porozumień, w tym także wystawianie not księgowych;
- zawieranie porozumień w sprawie zwrotu wydatków należnych powiatowi łębskiemu od gmin w związku z pobytem dziecka w pieczy zastępczej; realizacja tych porozumień, w tym także wystawianie not księgowych;
- ustalanie wysokości opłat osób zobowiązanych za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, jej umorzenia, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstąpienia od ustalenia opłaty, wydawanie decyzji administracyjnych w tym zakresie;
- przyjęcia dziecka z terenu innego powiatu do placówki opiekuńczo – wychowawczej na terenie powiatu łębskiego.

Na terenie powiatu łębskiego w 2016 roku funkcjonuje całodobowa placówka opiekuńczo - wychowawcza zapewniająca opiekę dzieciom pozbawionym całkowitej lub częściowej opieki rodzicielskiej. Jest to Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza – łączna ilość miejsc 30 (28 miejsc - funkcja socjalizacyjna, 2 miejsca - mieszkanie usamodzielnienia) - przeznaczona dla dzieci powyżej 10 roku życia. Obecnie w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej przebywa 36 wychowanków. Powiat Łębski, celem realizacji wymaganych standardów opieki i wychowania dzieci w pieczy zastępczej podejmuje działania celem budowy nowej placówki opiekuńczo – wychowawczej. Ustalono harmonogram czynności zmierzających do realizacji tego zadania, wybrano jej lokalizację, konkretyzuje się jego architekturę, a także podejmowane są czynności umożliwiające zagwarantowanie środków finansowych na ten cel.

Cele operacyjny II.3. - System wsparcia dla wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo - wychowawcze i rodziny zastępcze

1. Realizacja programów usamodzielnienia wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo - wychowawcze i rodziny zastępcze we współpracy z wychowankiem zgodnie z zasadą sprawczości, a także z jego opiekunem usamodzielnienia oraz osobami i instytucjami mogącymi mieć wpływ na skuteczność efektów realizacji tego procesu,

2. Objęcie opieką i wsparciem psychologiczno-pedagogicznym, terapeutycznym, socjalnym i prawnym wychowanków w procesie usamodzielnienia,
3. Udzielanie pomocy dla usamodzielniających się wychowanków zgodnie z obowiązującymi przepisami np. na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie, zagospodarowanie, a także w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych czy zatrudnienia,
4. Zapewnienie funkcjonowania grup usamodzielnienia oraz mieszkania usamodzielnienia dla wychowanków opuszczających pieczę zastępczą ,
5. Umożliwienie uczestnictwa wychowankom w projektach i programach aktywizujących i integrujących, w tym dofinansowanych ze środków UE.

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku realizowane były programy usamodzielnienia wychowanków opuszczających rodzinną i instytucjonalną pieczę zastępczą.

W 2016 roku w ramach procesu usamodzielniania wychowanków pochodzących z terenu naszego powiatu opuszczających instytucjonalną pieczę zastępczą, całodobowe placówki opiekuńczo – wychowawcze oraz zakłady poprawcze i specjalne ośrodki szkolno - wychowawcze, realizowano zadania w zakresie pomocy na usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem dla 25 wychowanków:

- jednorazowa pomoc pieniężną na usamodzielnienie,
- pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki wypłacono, w tym na przepisów ustawy o pomocy społecznej – tj. po 494,10 zł i na podstawie przepisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – tj. po 500,00 zł;
- zagospodarowanie w formie rzeczowej.

W 2016 roku naukę kontynuowało 28 pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych i 15 placówek opiekuńczo - wychowawczych. Wszyscy otrzymywali comiesięczną pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki. Pomoc ta przysługuje wychowankom rodzin zastępczych, jeśli kontynuują naukę, do 25 roku życia.

Jednorazową pomoc pieniężną na usamodzielnienie wypłacono w 2016 roku 8 osobom (w tym 5 z rodzin zastępczych i 3 z pieczy instytucjonalnej), natomiast na zagospodarowanie 8 pełnoletnim wychowankom (6 z rodzin zastępczych i 2 z pieczy instytucjonalnej).

Osoby będące w procesie usamodzielniania korzystają także przy PCPR z bezpłatnej pomocy psychologicznej, pedagogicznej i prawnej.

Realizacja Strategii w ramach Priorytetu III

– NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ

Cele operacyjny III.1. - Aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych

1. Programy integracji i aktywizacji społecznej oraz zawodowej osób niepełnosprawnych,
2. Uczestnictwo osób niepełnosprawnych w projektach systemowych i konkursowych, także współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej (PCPR, PUP, Powiat, organizacje pozarządowe),
3. Edukacja społeczna w zakresie potrzeb osób niepełnosprawnych, ich praw i uprawnień oraz opracowanie i rozpowszechnianie informatorów dotyczących lokalnych organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych,
4. Wspieranie upowszechniania opieki przedszkolnej, szkolnictwa integracyjnego i specjalnego,
5. Zwiększenie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w działalności sportowej, kulturalnej i rekreacyjnej,
6. Promocja przedsiębiorczości wśród osób niepełnosprawnych.

W zakresie ograniczania skutków niepełnosprawności powiat lęborski kontynuował realizację programu PFRON pn. „Program wyrównywania różnic między regionami – edycja III”, którego celem strategicznym jest wyrównanie szans osób niepełnosprawnych, zamieszkujących regiony słabo rozwinięte gospodarczo i społecznie w dostępie do rehabilitacji zawodowej i społecznej.

Dofinansowanie ze środków przeznaczonych na realizację programu obejmuje, m.in. ramach obszarów, na które ubiegano się o dofinansowanie: w obszarze B (likwidacja barier w urzędach, placówkach edukacyjnych – sfinansowanie część kosztów w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania oraz w obszarze G – sfinansowanie zadań ustawowych powiatu dotyczących rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych). W 2016 roku wnioskowano łącznie o kwotę: w obszarze B – 75.000,00 zł, a w obszarze G – 76.125,00 zł. Umowy zawarto na dofinansowanie w wysokości odpowiednio: 10.750,00 i 23.478,00zł

W roku 2016 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku ponownie przystąpiło do realizacji pilotażowego programu „Aktywny Samorząd”. Program ten w roku bieżącym obejmuje takie działania jak:

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową:

Obszar A – likwidacja bariery transportowej:

Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B,

Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,

Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,

Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,

Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny,

Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

Do dnia 30.09.2016 roku do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lęborku o dofinansowanie w ramach modułu I i II wpłynęło 90 wniosków na łączną kwotę 325.343,60 zł (I – 18 wniosków; II – 72 wnioski). W ramach Modułu I podpisano 15 umów na łączną kwotę 68.756,00 zł, natomiast w ramach Modułu II - 41 umów na kwotę 115.483,00 zł.

Cele operacyjny III.2. - System wsparcia dla osób niepełnosprawnych, wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych

1. Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych – przyjęcie i realizacja,
2. Najpełniejsze wykonanie realizacji zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz zatrudnienia osób niepełnosprawnych w ramach algorytmu środków z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
3. Wdrażanie programów celowych, w tym pilotażowych z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
4. Tworzenie warunków do rozwoju warsztatów terapii zajęciowej.

W Powiecie Lęborskim od 2011 roku realizowany jest Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych 2011-2016 przyjęty Uchwałą Nr IV/32/2011 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 22 marca 2011 roku. Program ten określa zadania w zakresie rehabilitacji społecznej, zawodowej oraz zatrudnienia i przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.

W roku 2016 Zarząd PFRON dokonał podziału środków w planie finansowym z przeznaczeniem na zadania na rzecz osób niepełnosprawnych, należące do kompetencji samorządów powiatowych na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 roku, Nr 127, poz. 721 z późn. zm.) oraz rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 maja 2003 r. w sprawie algorytmu przekazywania środków PFRON samorządom wojewódzkim i powiatowym (Dz. U. Nr 88, poz. 808 z późn. zm.). W 2016 roku Zarząd PFRON przekazał w ramach algorytmu powiatowi lęborskiemu łączną kwotę 1.174.084,00 zł. Zgodnie uchwałą Rady Powiatu Lęborskiego nr XX/119/2016 Rady Powiatu Lęborskiego z dnia 25 kwietnia 2016 roku w sprawie ustalenia zadań i wysokości środków finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych do realizacji w 2016 roku na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej przeznaczono 1.019.084,00 zł, natomiast na rehabilitację zawodową 155.000,00 zł.

Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w 2016 roku i wysokość przeznaczonych środków z PFRON to:

- dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów na turnusach rehabilitacyjnych i rehabilitacji dzieci i młodzieży (art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. a i e) – 50.000,00 zł
- dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych (art. 35a ust. 1 pkt 7 lit b) – 15.000,00 zł
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów (art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. c) – 343.704,00 zł
- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych (art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. d) – 130.000,00 zł
- dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika (art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. f) – 500,00 zł
- dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej – 479.880,00 zł.

Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w 2016 roku:

- finansowanie wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy; środki na podjęcie działalności gospodarczej; udzielenie dofinansowania do wysokości 50% oprocentowania kredytów bankowych (art. 11, art. 12a, art. 13) – 80.000,00 zł
- zwrot kosztów poniesionych w związku z przystosowaniem tworzonych lub istniejących stanowisk pracy, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności; zwrot miesięcznych kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu; zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy; zwrot części wynagrodzenia przed opodatkowaniem podatkiem dochodowym oraz obowiązkowych składek na ubezpieczenie społeczne od wynagrodzenia (art. 26, art. 26d, art. 26e) – 70.000,00 zł
- szkolenia dla bezrobotnych osób niepełnosprawnych lub innych osób niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu (art. 38, art. 40-41) – 5.000,00zł

Cele operacyjny III.3. - Upowszechnianie profilaktyki ochrony zdrowia

1. Wdrażanie programów prozdrowotnych, profilaktyki, szczepień, wczesnego wykrywania chorób i leczenia,
2. Profilaktyka niepełnosprawności,
3. Kampanie informacyjno – edukacyjne w zakresie ryzyka i profilaktyki uzależnień.

W zakresie zapobiegania niepełnosprawności i niwelowaniu jej skutków, a także w kontekście profilaktyki niepełnosprawności ważną rolę odgrywają świadczenia medyczne, jakie możemy uzyskać w poradniach specjalistycznych. Należą one do grupy świadczeń ambulatoryjnych specjalistycznych. Są to porady specjalistyczne, usługi nieodpłatne, dostępne w tych poradniach, na które Narodowy Fundusz Zdrowia zawarł z placówką medyczną umowę – szczegółowe informacje na ten temat udostępniono na stronie powiatu łębskiego:

<http://www.powiat-lebork.com/index.php?id=46,2627,0,0,1,0> oraz

<http://www.szpital-lebork.com.pl/profilaktyka-bezplatna/>.

W ramach profilaktyki zorganizowano w 2016 roku spotkanie edukacyjne dla opiekunów zastępczych w zakresie dietetyki dotyczącej przede wszystkim dzieci i młodzieży. Podczas zajęć, w dniu 26 lutego br. szczegółowo przedstawiane były takie zagadnienia jak: zasady żywienia, potrzeby żywieniowe dzieci i młodzieży w różnym wieku

oraz udzielanie merytorycznych informacji uczestnikom spotkania na zadawane przez nich pytania związane z żywieniem.

Realizacja Strategii w ramach Priorytetu IV

– SENIORZY

Cele operacyjny IV.1. - Zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób starszych

1. Zapewnienie wsparcia osobom starszym w ich środowisku zamieszkania,
2. Rozwój poradnictwa społecznego dla osób starszych, szczególnie samotnych – promowanie działań organizacji pozarządowych i wolontariatu oraz tworzenie grup wsparcia i innych form aktywnego spędzania wolnego czasu osób starszych,
3. Wspieranie inicjatyw realizowanych na rzecz osób starszych i przez osoby starsze.

Na terenie powiatu lęborskiego prowadzone są organizacje pozarządowe, ukierunkowane szczególnie na wsparcie seniorów. Funkcjonuje na przykład Lęborski Uniwersytet III Wieku, który posiada ofertę edukacyjno – kulturalną. Osoby zainteresowane mogą dzięki temu wziąć bezpłatny udział w systematycznie organizowanych spotkaniach np. tematycznych warsztatach, wykładach, tzw. kawiarence seniora czy wycieczkach.

Bardzo ważnym elementem wsparcia osób, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób jest pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Zadania te są stale realizowane przez ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu lęborskiego. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Ośrodki pomocy społecznej, przyznając usługi opiekuńcze, ustalają ich zakres, okres i miejsce świadczenia. Rady gmin określają, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.

Cele operacyjny IV.2. - Standardy pomocy instytucjonalnej dla osób starszych

1. Zapewnienie funkcjonowania instytucjonalnej opieki dla osób starszych, somatycznie i psychicznie chorych,

2. Dostosowywanie instytucjonalnej opieki dla osób wymagających tej formy wsparcia do potrzeb społeczności powiatu.
3. Bieżąca standaryzacja usług świadczonych w domach pomocy społecznej

Na terenie powiatu łębarskiego w 2016 roku funkcjonowały dwa domy pomocy społecznej, w których było łącznie 146 miejsc, tj.:

- Dom Pomocy Społecznej Nr 1 w Łęborku, ul. Stryjewskiego 23 dla osób przewlekłe somatycznie chorych oraz osób przewlekłe psychicznie chorych, liczba miejsc – 88, w tym 23 dla osób psychicznie chorych,
- Dom Pomocy Społecznej Nr 2 w Łęborku, ul. I Armii Wojska Polskiego 43 dla osób przewlekłe somatycznie chorych oraz osób w podeszłym wieku, liczba miejsc – 58, w tym 28 miejsc dla osób przewlekłe somatycznie chorych.

Domy te posiadają wymagane standardy świadczonych usług - mają zezwolenie Wojewody Pomorskiego, odpowiednio DPS Nr 1 – od 2007 roku i DPS Nr 2 od 2009 roku, na czas nieokreślony. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborku prowadząc w 2016 roku procedurę umieszczania osób w domach pomocy społecznej zlokalizowanych na terenie powiatu łębarskiego wydało 36 decyzji administracyjne o umieszczeniu. Odeszło z w/w Domów łącznie 27 osoby, z tego 15 osób z Domu Pomocy Społecznej Nr 1 i 12 osób z Domu Pomocy Społecznej Nr 2, w tym 1 osoby zrezygnowała, 1 osoba została przeniesiona do innej placówki, a zmarło 25 osób.

Bilans liczby miejsc w domach pomocy społecznej w stosunku do mieszkańców według stanu na 30.09.2016 roku przedstawia poniższa tabela.

**TABELA 1. BILANS LICZBY MIEJSC I MIESZKAŃCÓW W DOMACH
POMOCY SPOŁECZNEJ POWIATU ŁĘBORSKIEGO W 2016 ROKU**

Lp.	DPS	Liczba miejsc	Liczba mieszkańców wg stanu na 30.09.2016r.	Odeszło w 2016 roku	Liczba osób umieszczonych w 2016 roku (nowoprzyjętych)
1.	Dom Pomocy Społecznej Nr 1	88	88	15	17
2.	Dom Pomocy Społecznej Nr 2	58	58	12	19
Razem:		146	146	27	26

Cele operacyjne dotyczące współpracy instytucjonalnej (I.5., II.4., III.4., IV.3) obejmujące:

- dobrze poinformowane i sprawnie działające instytucje realizujące zadania polityki społecznej,

- system współpracy i przepływu informacji pomiędzy instytucjami i organizacjami świadczącymi pomoc dziecku i rodzinie,
- systemową współpracę instytucji i organizacji na rzecz osób niepełnosprawnych,
- współpracę na rzecz osób starszych wymagających pomocy.

Głównym koordynatorem realizacji strategii z ramienia powiatu łębarskiego i realizatorem kierunków działań jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łęborku. Jednak kluczowa rola dla realizacji wymienionych wyżej zadań w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, oparta jest na współpracy jednostek organizacyjnych pomocy społecznej samorządów powiatowego, gminnych i wojewódzkiego oraz sektora pozarządowego. Partnerami wdrażania i realizacji strategii są:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łęborku;
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łebie;
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Wsi Łębarskiej;
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Wicku;
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Cewicach;
- Sąd, kuratorzy i Policja;
- Dom Pomocy Społecznej Nr 1 w Łęborku;
- Dom Pomocy Społecznej Nr 2 w Łęborku;
- Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Łęborku;
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna;
- szkoły funkcjonujące na terenie powiatu łębarskiego, ze szczególnym uwzględnieniem placówek przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych;
- organizacje pozarządowe - jednym z kluczowych celów jest tu budowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi, ponieważ to ich siła, sprawność i determinacja mogą wpłynąć na realizację zadań i finansowanie sfery pomocy społecznej.

Bezpośrednio zaangażowali się w budowanie i realizację zadań przedstawiciele:

- Wydziału Edukacji i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego w Łęborku,
- Powiatowego Urzędu Pracy w Łęborku,
- Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łęborku,
- Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łebie,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Cewicach,
- Referatu Programów Pomocowych Starostwa Powiatowego w Łęborku,
- Zespołu Interdyscyplinarnego w Łęborku,

- Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Jesteśmy Razem” w Łęborku,
- Polskiego Związku Niewidomych – Koło Powiatowe w Łęborku,
- Łębarskiego Katolickiego Stowarzyszenia Osób Specjalnej Troski „Iskierka Nadziei”,
- Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków w Łęborku,
- Klubu Demokratycznej Unii Kobiet w Łęborku,
- Stowarzyszenia Kobiet po Mastektomii „Amazonka” w Łęborku.

Szczególne znaczenie dla realizacji zadań w obszarach pomocy społecznej ma współpraca jednostek organizacyjnych. PCPR ściśle współpracuje z ośrodkami pomocy społecznej z terenu powiatu łębarskiego głównie w związku z realizacją zadań dotyczących wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, zapewnienia schronienia dla matek z dziećmi - umieszczania w hostelu, kierowania osób strasznych, somatycznie lub psychicznie chorych w domach pomocy społecznej, interwencji kryzysowej ale także w zakresie orzekania o niepełnosprawności i wsparcia dla tych osób oraz pomocy osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym.

KIEROWNIK
POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE
w ŁĘBORKU
Zdzisław Korda